

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesu Christi Homeliae quinquaginta sex, Theorematum
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.

Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIIII

Iesus latroni comparatus, vt vilior reprobatur Art. & Hom. XXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Vestes reli-
gioſorum
quales eſſe
debeant.

Sordes ve-
ſtium cur fu-
giadeant ſint

Simplicitati
Christianæ
quid maxi-
mè aduer-
ſetur.
Appetitus
placēdi ho-
minibus qua
execrabilis
ſit in reli-
gioſo.

Piè viuere in
Christo
quid ſit.
2. Tim. 3.
Galat. 5.

ſi in ordinate apperis, efficeris ex concupiſcentia hac vilior, quomodo cuncte
fueris etiam amictus. Non inficias tamen eo, pro ſtatu, conditionibus vē qui-
busdam, non nullos eſſe, quibus liceat melioribus vti vefibus. Quod tamen
quomodo liceat monachis, quorum habitus in ſignum portatur contemptus
mundi, non video. Quomodo enim audet monachus pulchritudinem pre-
ciositate in vē cogitare vefitum, quibus reſtari debet mundum vniuerſum fi-
bi, ſc̄p mundo mortuum eſſe? Vefitū eſſe debet integra, munda, atq; honeſta.
At qua nobilitate panni (niſi ea vtens, officio dignitate vē p̄ emineat ſingula-
ri) vefitū ſiat, ne cogitetur quidem. Mundam tamen (vt dixi) habere decet ve-
ſtem. Nunquid enim ſordes sanctum faciunt? Fugienda ſunt ſordes in veſti-
bus, feruanda mundities, ne ijs quibuscum habitamus, efficiamur oneroſi. Vi-
deant iam Christiani, qui preciosas amant veſtes, quas tamen in ſecreto non
portarent, niſi ab hominibus videri deberent. Videant monachi, qui expen-
ſis monaſterij aut mendicationibus ab amicis non parcunt, vt de preciоſiоти
panno cappam seu cucullum habeant, an Christiana ſit hæc aut monaſtica ſim-
plicitas. Hæc Christianis, maximè autem monachis curioſis dicta ſint, in qui-
bus turpissimus eſt appetitus hominibus placēdi in veſtibus: nec in veſti-
bus tantum, ſed in quacunq; re etiam alia. De quorum ſunt numero, quibus
quoties homines conuenire debent, maximè autem ſi mulieri habeant ad mo-
naſterij portam loqui, neceſſarium foret raforem ante vocari, ne non ſatis
compti procederent. Debemus igitur Dominum Iesum ante oculos noſtos
habere, contemptum, deſpectum, deriſoria veſte illufum, vt quo veſtis nobis
datur vilior, abieciōr, piloſior & hiſpidior, tanto plus gaudentes, gratias a-
gamus. Secundū, admonemur hic, vt diſcamus onines qui piè volunt viuere
in Christo, hoc eſt, qui ſpiritu, non ſecundū carnem optant viuere, à mundi
amicis perſecutionem vt patiantur & illuſionem neceſſe eſſe. Omnes enim
huiusmodi ab amatoribus mundi fatui & ſtimantur. Neſciunt enim quid ſe-
condū ſpiritum ſit viuere ij, qui veterem hominem exuere nolunt. Spir-
itualiter tamen homo properea nihil debet turbari, nec à bono diſcedere pro-
poſito, ſed cogitare. Si patrem familias impie mundus traſtauit, quanto ma-
gis domeſticos eius?

AD HORAM TERTIAM PASSIONIS DOMINI noſtri I E S U C H R I S T I.

I E S U S L A T R O N I C O M P A R A T U S , V T V I L I O R reprobatur. Artic. XXX.

Inc. 23.

Pllatus autem conuocatis principib⁹ ſacerdotum & ma-
gistratibus & plebe, dixit ad illos: Obtulistiſt mihi homi-
nem hunc, quaſi auertentem populum: & ecce ego co-
ram vobis interrogans, nullam cauſam inuenio in homi-
ne iſto, ex his quibus cum accusatiſ. Sed neque Herodes. Nam re-
miſi vos ad illum: & ecce nihil dignū morte auctum eſtei. Emen-
datum ergo illum dimittam. Et accuſabant eum ſummi ſacerdo-
tes in

tes in multis. Et cùm accusaréatur à principibus sacerdotum & se-
nioribus, nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus: Non respondes
quidquam? Non audis quanta aduersus te dicunt testimonia? Vi-
de in quantis te accusant. Iesus autem amplius non respondit ei ad
yllum verbum, ita vt miraretur præses Pilatus vehementer. Per
diem autem festum solennem consuecerat præses dimittere po-
pulo vnum vincitum, quem voluissent, & quemcunque petiissent,
neccesse habebat dimittere eis. Habebat autem tunc vnum vin-
ctum insignem, qui vocabatur Barrabas. Erat autem Barrabas la-
tro, qui cum seditionis vincitum erat. Et erat propter seditionem
quandam factam in ciuitate, & homicidium quod in seditione fe-
cerat, missus in carcerem. Et cùm ascendisset turba, cœpit roga-
re, sicut semper faciebat illis. Congregatis ergo illis, dixit Pilatus:
Est consuetudo vobis, vt vnum dimittam vobis in Pascha. Quem
vultis vobis de duobus dimitti? Barrabam, an Iesum regem Iu-
dæorum qui dicitur Christus? Sciebat enim quod per inuidiam
tradidissent eum summi sacerdotes. Principes autem sacerdotum,
Pontifices, & seniores concitauerunt turbam, & persuaserunt po-
pulis, vt peterent Barrabam: Iesum autem perderent, & vt magis
Barrabam dimitteret eis. Exclamatuit autem simul vniuersa tur-
ba, & clamauerunt omnes, dicentes: Non hunc, sed Barrabam.
Tolle hunc, & dimitte nobis Barrabam. Iterum autem præses Pi-
latus iterum respondens, loquitus est ad illos, volens dimittere le-
sum, & ait illis: Quid ergo vultis vt faciam regi Iudæorum, & de
Iesu qui dicitur Christus? At illi iterum clamabant, & suclama-
bant, & dicunt omnes: Crucifigatur. Crucifige, crucifige illum. Ait illis præses Pilatus tertio: Quid enim mali fecit iste? Nullam
causam mortis inuenio in eo. Corripiam ergo illum, & dimi-
tam. At illi instabant vocibus magnis, postulantes vt crucifigere.
tur. Et inualescabant voces eorum.

HOMILIA XXX.

Pilatus Iesum denuo recipiens, doluit hac occasione Dominum Iesum,
quomodo voluisset, nō liberatum. Tentare igitur aliam decrevit viam,
qua Christum liberaret. In mentem namq; venit ei consuetudo Iudeo-
rum, qua hoc tempore per Iudeorum privilegium ex vincit; quispiam capti-
vorum liber dimittebatur, quemcunq; petissent. Manserat autē illis hęc con-
suetudo à prisca temporibus, in memoriam suscepit beneficij atq; liberatio-
nis obtenta per egressionem AEgypti. Hanc igitur hastenus obseruarant, otta.

pro gratiarum actione eidem rependenda, cuius beneficio ipsi quasi de morte fuerant crepti. Siquidem Domino quoque vnum morti adiudicatum, vita donabant. Haec consuetudo illis etiamnum permissa fuerat, dum sub potestate essent Romanorum: & sub huius occasione consuetudinis, meditabatur Pilatus quomodo Iesum liberaret. Proposuit igitur duos Iudeis vinclatos, quorum alterum peterent sibi donandum, qui licet morte dignus, propter eorumdem tamen precem & festi priuilegium, à morte simul & captiuitate liberaretur. Horum, quos Pilatus simul constituit, inter quos optio dabatur Iudeis, vnuus fuit Iesus, agnus innocentissimus & sanctissimus: alter, Barrabas latro pessimus. Quamvis autem non sine ingenti iniuria, Dominus cum hoc facinoroso proponeretur, ceu eidem similis, Pilatus tamen hoc non impietate, sed studio liberandi Iesum ordinavit, vt si Iesum Iudei non ut innocentem vellent liberum dimittere, saltem ut reo mortis donarent vitam: & veluti ei, qui non per innocentiam, sed per festum fuisset liberatus, alioquin interficiendus. Atq[ue] ideo Pilatus malitia quem habuit insigniorem, Barrabam, & Iudeis magis infestum, cum Iesu, è quibus alter eligetur dignior meliorq[ue], constituit. Vide quoq[ue] Pilati diligentiam, quod ipse qui rogari debuerat iudex Pilatus, priuilegiū Iudeos admonuit, quo ad liberandi Iesu veniretur occasio nem. Vide quoq[ue] quod pessimum quem habuit, cum Iesu proposuit: qua comparatione tam scelerati Barrabae, atq[ue] Iudeis præcipue exosi, Iesum redderet acceptiorem. Deniq[ue] ubi ambos proposuerat, & electionem daret Iudeis, sollicitat in fauorem Iesu eos trahere, dicens: *Vultis dimittam vobis regem Iudeorum?* Hunc enim innocentem sciebat, & per inuidiam traditum. At plebs ingrata, duræq[ue] ceruicis, nec memor quod Christus mortuos suscitasset, Barrabas viuos necasset, pestiferum postulant seruari, mundi verò necari saluatorrem. Clamant enim: *Non hunc id est, Christum, sed dimitte nobis Barrabam.* Et iterum interrogati, quid ergo de Iesu fieri cuperent, qui dicitur Christus, (pro maioribus enim beneficijs maiorem sibi Christus gratiam rependi meruerat beneficiendo, quandoquidem latro adè honorabatur) exclamauit vniuersa turba: *Crucifigatur.* Quod hoc modo Pilatus Iudeos interrogat, id èd[em] facit, vt Iudeis pudorem incutiat iniquitatis, qui latronem eligunt, roganisq[ue] pro eo ut viuat: iustum verò ac innocentem reprobant, postulantq[ue] contra eum ut crucifigatur. Considera hic dolorem cordis Iesu. Nam quamvis amaret contumeli propter nos, sentiebat tamen iniuriam blasphemiamq[ue], quæ & sibi & patri suo siebat, propter quam non potuit non dolere & detestari, propter turpitudinem & enormitatem peccati quamvis (vt dixi) aquanimitate ipse toleraret. Sanctissimus ipse, imo sanctitas comparatur latroni: similiq[ue] ita cum eodem proponitur, vt Iudeis detur optio, vita digniorem melioremq[ue] eligendi. Reprobatur ille, præferturq[ue] ei qui pessimus est latro. Quis infandam hanc contumeliam satis potest expendere? Certè boni malisq[ue] nulla est comparatio, vnde inter illa multò minus optio constitui debet eligendi. Quis enim bono præfert malum? aut quis malum eligeret, sciens malum? Et tamen in Iudeis tam grandis, tamq[ue] cæca est inuidia, vt hoc faciant, hoc est, vt innocentem, sanctum, saluatoremq[ue] reprobent, eligantq[ue] homicidam. An ingens non fuit inuidia Iudeorum, qui Christum non dignabantur ipsius nomine, vt vocarent Iesum, aut honesto nomine alio, quoniammodo sceleratum no-

Diligentia
Pilati Iesum
liberandi.

Ingratitudo
& duritia
Iudeorum.

Dolor cor-
dis Iesu.

Contume-
liam quan-
tam Iesus
hic passus sit

Inuidia Iu-
deorum quan-
ta & quam
cæca.

mine illi proprio dignantur, dicentes: *Non hunc (de Christo loquentes: Quasi dicant: Non hunc, ignotum nobis vnde venerit, liberes Pilate) sed dimitte nobis Barabam. Quod quid aliud est dicere (expendas tu) quam, Tolle hunc ut occidatur, qui leprosos mundat, infirmos curat, & mortuos resuscitat: & liberetur a morte, qui innoxios necat?*

Barabam quinam mysticè exprimant, quiq; eundem Christo preferant.

Discere hic debent, qui in electionibus, prouisionibusq; malos scienter Barrabam
præferunt melioribus. Barrabam anteponunt Christo: animarum in- quomodo
terfectorem, Christo æstimant digniorem. Illum enim exaltant, Chri- quis mysticè
stum deprimunt. Secundò, omnes discant, qui vivere Christo volunt, mundo teponat.
id familiare esse, vt iniquitatem in suis alumnis foueat: eos vero qui odiunt
iniquitatem, persequatur. Tertiò, tu discere hic debes, patienter æquanimi- Mundo fa-
terq; ferre, si tibi vilior iniquus præferatur, licet non facile iudicare, aut cre- miliare qd.
dere debes, te esse quemvis alium iniquiorem. Nullam ergo æstimaret, aut
sentire debes iniuriam factam, quicunq; tibi præferatur. Hoc tibi facile erit?
si te omnium habueris vilissimum, atque Deo ingratissimum. Discimus igit Superbiā
tur quarto, profundissima humilitate nostram deprimere superbiā. Eru- vti profun-
descimus locum inferiorem, erubescimus paupertatem, erubescimus cum
pauperibus aut despēctis sociari. Et quid est, quod non erubescimus, nisi quic- dīfīsma hu-
quid apud mundi iudicium, inglorium est? Volumus enim gloriōsi æstima-
ri, de diuitiis parentibus, de magnis amicis, docti, prudentes atque honore
digni, quando interim Dominum, creatorē, redemptoremq; nostrum non
modo comparari homicida atq; latroni, sed illo etiam nequorem, vita indi-
gniorem, magisq; exosum cernimus haberi. Utinam hoc infigeremus pro-
fundius cordibus nostris. Sperandum profectò esset, non adeò promptos nos
fore ad inanem gloriam & iactantiam, nec adeò nobis foret amarum, siue de-
spici, vituperariq; siue non reputari. Vide, quamvis pessimi simus atque fla-
gitiosi peccatores, nondum tamen contra nos dictum est, nihil in nos clama-
tum, cuiusmodi contra Christum clamatur, innocentem, vt crucifigatur.
Quintò, quid inuidia faciat discendum est: quām videlicet rationem pertur- Innidia quid
bet, cæcasq; efficiat hominum mentes. Vide, si non hodie quoq; iniqui, si in efficiat.
peccatis suis arguantur, bonos moluntur persequi, deturbare officijs, hono-
ribus deiijcere. Vide, si non quandoq; in visitationibus monasticis contra bo-
num prælatum clametur, qui præriorum desiderijs restitit, Crucifigatur, hoc
est, Absoluatur. Quibus sic clamantibus si index dicat, Non inuenimus causam
absolutionis: tanto magis clamant, Absoluatur: vt fortasse Barrabam ali-
quem, qui immortificatis ipsorum desiderijs acquiescat, præferant magis sci- Christus o-
entem animas occidere, quam sanare. Sextò admonemur Christum præfer- minibus præ-
re omnibus, quem (eheu) in omni peccato æstimamus vilarem ea re pro qua ferendus quo-
peccamus. Heu quantus contemptus, quanta contumelia fit Christo, quando modo con-
eidem cibis, quando gloriola, quando scorrorum concubitus velli illi (hoc est, temnatur a
peccatore).